

fölmérheted ami mögötted van
ami előtted van nem tudható
mindegy nem lesz az bizonyos
ne keress feltétlenül kedvező akusztikát
s kerül a tükröket
a világ nélküled is elképesztő labirint
nyitott a végtelen felé
add hozzá magadat ahogyan eddig is
s menjél tovább

Mándy Iván

A PUHAKALAPOS VISSZANÉZ

Fiókokat húzogatót a konyhában. A villák, kések, kanalak, kiskanalak ingerülten zörögtek. Hiszen még álmukból verték fel őket. A zörgés egyre vadabb. Átugrottak egymás rekeszébe, de olyan dühödten. Mit akar tőlünk ez a nő ezen a kora reggeli órán? Ő pedig majdnem rájuk kiáltott. Hol vannak már a kora reggeli órák? Gyerünk az asztalra! Rázta, rázta a fiókokat. Hirtelen elfáradt. Olyan mélységes fáradtság fogta el. Leült egy hokedlire. A fiókok úgy maradtak félig kihúzva. A kések lassan elcsön-desedtek. A villák és a kanalak összekeveredtek. A villák közül kibújt egy vékony pengéjű kis kés. Egy pillanatra úgy tűnt, sikerül meglógnia. De aztán megint csak elke-veredett abban a felbolydult tömegben.

Az arc lassan fölējuk hajolt. Lehet, hogy közējuk akarja vetni magát. A kések életét éli. Belevág egy kissé zsiros húsba. Olykor majd valaki kiveszi. Elmosogatja. Lehet, hogy napokig nem kerül elő. Vagy talán soha többé.

Egy borús hang a fiókok rángatásában. *Esküszöm, hogy itt volt még egy kés... egy olyan meglehetősen életlen...*

A nő terítőt dobott a reggelizőasztalra. Valahogy mintha önmagát hajította volna oda.

Teázott. Belehajolt a tea gőzébe.

Fölnézett.

Megrándult az arca.

Az a csésze vele szemben! Az a másik csésze. De hiszen ez már felesleges. Akárcsak a kistányér a vajás pirítóssal.

Valaki elsurrant mellette, szinte észrevétlenül. Nem is lehetett meghallani. Inkább csak úgy megérezte.

Egy kék ruhás lány az asztal mellett. Egy olyan *elhajított* lány. Bandi elhajította és ottfelejtette. Vagy egyszerűen nem is akart elmenni. Hirtelen mégis elunta magát. Várni valakire, aki már nincs?

– Kezit csókolom.

– Szervusz, Tímea.

Nos, hát itt a kis Timi. Őt mindig felvitte abba a kis emeleti szobába. Őt, és senki mást.

A Faragó Panni is szeretett volna bejutni. De hát neki nem sikerült. Bandi az ajtóban kapta el. Kipenderítette.

Az asszony közben megitta a teáját. Valahonnan a magasból hallotta Tímeát.

– Töltsék még egy csészével?

– Nem, köszönöm. – Majdnem hozzátette. – Miért nem ülsz le?

Vagy mégis hellyel kínálta? Olyan kellemes, otthonos hangon? Ugyan! Ostobaság!

Az az üres csésze szemben az asszonnyal. Senki se ivott belőle. És nem is ült előtte senki. Az asszonynak nincs asztaltársa.

A lány az üres csésze mögött. Oly félénken kuporgott. Keze végigcsúszott a csésze fülén. Közelebb húzta magához. Távolabb tolta. Egy hang az asztal túlsó feléről:

– Játszol, Timikém?

Megrázta a fejét.

Az asztal alá rejtette a kezét.

Tímea, alig hallhatóan:

– A Bandi próbára ment, délelőtti próbára.

– És ezt komolyan mondod?

A lány meg se hallotta. Vagy nem akarta meghallani? Lassan az ajtó felé húzódott. Majd megint az asszony fölé hajolt.

– Nem szerette azt a darabot. Utálta. Hányingert kapott tőle.

– Hát az biztos.

– Tetszett olvasni?

– Képzeld! Nekem is megmutatta.

– Hát persze, az csak természetes.

– Igen, Timi. Az csak természetes.

– Az egészséget a Puhakalaposból emelték át. Tiszta utánérzés.

Utánérzés. Ezt a Banditól hallotta. Az asszony várt. Figyelt. Talán kibukik még valami a lányból, amit a Banditól kapott. Néhány szó vagy mondat...

– Tetszik tudni, a Bandi dührohamot kapott.

A nő bólintott. Majd váratlanul bedobott egy kérdést:

– És addig?

– Mi az, hogy addig?

Ő meg, mint egy szigorú tanárnő.

– A roham előtt? Összebújt veled? Az ölébe vett? Az orrodát csavarta?

– Hát igen. Az orromat csavargatta.

– És te hagytad.

– Hagytam.

Sivítás a ház mélyéből. Pillanatnyi csönd. Majd ahogy egy gyerek felzokog. Rázza a zokogás. Fájdalmas üvöltés. Hüppögés. Hosszan elnyújtott nyüsztítés. El-elcsukló sírás. Ez már a kimerültség. De azért nem hagyta abba. Nem tudta abbahagyni.

A lány rémülten elkapta az asszony vállát.

– Ezt nem lehet! Így verné egy gyereket!

– Ez a Golyó.

– A Golyó?

– A Szabadiék kutyája.

- És így verik?
- Senki se veri. Magára hagyják.
- Úgy tetszik érteni, hogy bezárják a lakásba?
- Úgy tetszem érteni. Reggel elmennek, és csak valamikor késő este jönnek haza. Bizalmatlanul nézte azt a kezét a vállán.

Tímea megérezhetett valamit. Lecsúsztotta a kezét. Közben mintha megtörölte volna valamiben. Láthatatlan törölközők lógtak a levegőből.

- Ő pedig nagyon szereti a gazdáit. És nagyon nem szereti, ha egyedül hagyják egy bezárt lakásban.

- Nem lehetne valahogy kiszabadítani? Ha mondjuk a házmesternél lenne egy *olyan* kulcs?

- A házmesternél nincs egy *olyan* kulcs. És légy szives, ne csinálj nekem terveket.
- Persze, bocsánat.
- És ne kérj örökké bocsánatot.

Könnyed futás a gangon. Lány nevetés.

- Apu! Kriszti! Hol vagytok?

Golyó végigrohan az előszobán szédítő iramban. Egy láthatatlan, de annál félelmetesebb ellenfél. Hirtelen leáll, mint aki többé mozdulni se tud. És most már csak úgy önmagába csavarodva.

- Elárulnád, hogy még meddig nyomogatód az orrodát?

A lány az asztal körül járkált, az orrát nyomogatta. Hirtelen megállt.

- Hát ezt azért nem lett volna szabad!

- Miről beszélsz?

- Miről! Miről! Arról a szemérről! – Kifújta magát. – De hiszen el tetszett olvasni.

- Ezt már megbeszéltük.

- Fércmű.

Az asszonyban felderengett valami fájdalmas mosoly. Fércmű. Ő mondta így.

- Valami Winkler Béla írta! Írta? Összelopkodta!

- Hát akadnak ilyen Winkler Bélák.

- Akadnak.

Csend ereszkedett a szobára.

- Bandi nem is játszott a hotelportás szerepét. Egy-két próba után visszaadta.

- Vagy már az se érdekelte. Csak nekem mondta, hogy azért még benéz. Lehet, hogy csak nekem mondta?

- Hát...

Hallgattak mind a ketten. Majd Tímea, olyan lelkesen:

- Az a szerep igazán nem volt méltó hozzá! Tetszik tudni, a Puhakalapos sikere után!

- Na persze! Hát egy olyan siker után...!

- Ki akarták vinni Angliába! Igen! Igen! Szerződést kapott! A darab nem izgatta őket! Csak a Bandi!

- Igazán?

- Amerikában is érdeklődtek.

- Persze, persze. – Bólintott. És megismételte: – Csak a Bandi.

- De hát...

– Azt hiszem, ezzel be is fejeztük.
A lány megrándította a vállát, és valami olyan pimaszsággal.
– Azért hadd mondjak el egy mesét.
– Mesét? Miféle mesét?
– Majd meg tetszik hallani.
– Talán te írtad?
– Még az is lehet. – Majd olyan kislányos hangon. – Ki van a dunsztosüvegben? Egy fáradt szörnyeteg? Már kimászni sincs ereje, és egyáltalán...
– Hát itt szépen abba hagyod. Nem érdekel a szörnyeteded.
– A Bandi biztosan meghallgatná.
– Ő már nem hallgat meg semmit.
Elnémult.
Nesztelenül kinyílt az ajtó.
Bandi nem jött be. Éppen csak beszólt.
– A halálesetem... azt kell pontosítanom.

Kányádi Sándor

NÉGY RIADT SOROCSKA

növekvőben a vérszomj
növekedőben az ódaigény
mi lesz veled szegény
szegénylegény

VÁRATLAN SÁRGA

*Márkos András UNERWARTETES GELB
című képe alá
elegyes rímekkel gépi betűkkel
tizennégy sor legfőbb tizenkét cicero*

váratlan megjelent a
váratlan sárga
s belesárgult a menta
és véregyvelegü
váratlanságba